

אור ההליכות

הליכות עם ישראל

עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה

רח' הרב שלום יצחק הלוי 4, קריית אונו, תד. 211, מיקוד: 55100

בשיתוף: "אורות יצחק", גרעין תורני קהילתי - מודיעין

גליון חודש כסלו התשע"ה
גליון מס' 86

מלחמת האור - הרוח כנגד החומר

שבבית המקדש ופרצו בו פרצות. והיכן היו אותן הפרצות? הייתה מחיצה נמוכה בת 80 ס"מ הנקראת סורג. ובה נפרצו 13 פרצות, לא כדברי הפייטן 'פרצו חומות מגדלי'. ומה ראו היוונים חשיבות באותה המחיצה? התשובה לכך, כי הם ביקשו לקעקע את הסמליות שבסורג, את הייחודיות של עם ישראל, שכן מעבר לו היה אסור לגוי להיכנס. כאן הם ביקשו להעביר מסר, שהעם היהודי איננו עם רוחני וערכי אלא עם ככל הגויים, בהמי, זימתי וכוחני. ומי גילה להם את משמעותו של הסורג? המתיוונים! אותם יהודים מתבוללים ששאפו לאוניברסאליות, להיות גוי ככל הגויים אשר סביבותינו.

הימים משוררת פלסטינית, ושאלה אותה: "לכם יש טנקים, גם לנו יש. לכם יש חיילים, גם לנו יש. איך זה קורה שאתם נופלים ואנו מנצחים? האם אין עוד משהו מעבר לטנק, למטוס, לכח אדם? אולי יש משהו באני מאמין, בייחוד, ביעוד, בזכות". והגב' הפלסטינית גמגמה, נדחקה לקיר.

גבורת המכבים מול המתיוונים

חג החנוכה נקשר לא אחת בתפיסה העממית לניצחון צבאי על היוונים ומהווה מודל לניצחון צבאי בזמן הזה. ברם, ניצחון חג זה הוא ניצחון הדעת על החומרנות. היוונים שלטו באותה התקופה בארץ ישראל ומטרתם הייתה להעלים את אור היהדות. הם העריצו את האדם ומאווייו, את בניין הגוף כמטרה בפני עצמה, ושמו את תכלית חייהם הנאות הגוף. לעומת זאת, היהדות דגלה ביושר והגינות, בגמילות חסד. היוונות ביקשה לקעקע את היהדות ולכפות על חסידיה להמיר את דתם. יהודי אותה התקופה סירבו להמיר את דתם, ובעקבות כך נגזרו עליהם גזירות שמד. לצד הגזירות, היוונים קיימו אירועי תרבות המוניים, כגון מופעי היאבקות ותחרות מסוגים שונים, שנועדו למשוך את לב ההמון לתרבות היוונית. ואכן לא מעטים נמשכו אחר התלהטות היצרים היוונית והתבוללו. אחד הביטויים המובהקים להתבוללות היה משיכת הערלה, שבאמצעותה טשטשו המתבוללים את אות הברית כהשתייכות ליהדות (אגב, רבנו הרמב"ם ראה להדגיש מבין שלל טעמי ברית המילה, והוא העיקרי - לסימן היכר המאמני יחוד השם). מלחמת תרבות זו נתגלגלה גם למלחמה צבאית שבה ניצחו החשמונאים. לאחר הניצחון, התברר שהיוונים טימאו את כל הטהרות

גבורת החומר או הרוח משום כך, עם סיום המלחמה, משימת החשמונאים היתה לטהר את הטומאות שבבית המקדש ולגדור את הפרצות שפרצו היוונים. ואכן הם תיקנו שכל יהודי כשמיגע למקום זה ישתחוה ויודה לה' יתברך שהחזיר עטרה לישנה לשמור על גחלת היהדות. וכן על אף שמצד הדין מותר היה לחשמונאים להדליק בשמנים טמאים, שהרי טומאה הותרה בציבור. ברם, במהלך חיפשיהם נמצא מלמדה הפלא פך אחד טהור. כך שראו החשמונאים במציאתו איתות מלמעלה שנועד להדריך אותנו כיצד לשמר את זכר ניצחון היהדות ביונות בתקנה לדורות בהדלקת הנרות. כי אין היעד כאמור בהישג מלחמתי-קרבי, אלא בקביעת ימי זכרון אלו לא בנינו לבין הגויים, אלא בין היהדות לבין הגוייות. כשהמסר בהדלקה זו, אל תצאו אל אחיכם מתוך תוקפנות והתלהמות, מתיוונים פושעים-גויים, אלא הדליקו את הנר, נר החכמה והדעת, נר האמונה. אל תדליקו אותו בבית בפנים, אלא הוציאוהו החוצה בפתחי הבתים, הקרינו לכולם והראו להם שהיהדות שווה אור, שלא כתרבות יוון שנמשלה לחושך עוד מברית בין הבתרים. ויה"ר שנוכל להתקדם מרמת הסופגניה אל רמת הנרות, ומרמת הנרות לתובנה שבאור הנרות, ויתקיים בנו ו"מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", בהיותנו עם יהודי מאוחד וייחודי, או אז מיד נשמע את הקריאה: "קומי אורי כי בא אורך" כי "יכבדו ה' עליך זרח".

נפלא לראות את אחינו מתחברים יותר ויותר לנרות החנוכה, ולא רק לסופגניה. בטוחני שככל שנצעד בצעדי התבונה נשיג יותר תמורה רוחנית, כמו שהועידו לנו חז"ל מאז שהתקינו לנו את הדלקת הנרות בימים אלו.

גבורת הרוח במלחמת ששת הימים אחר מלחמת ששת הימים, שרתתי במילואים בימי חנוכה בחצי האי סיני בבסיס מצרי נטוש ענק, כשהיה קר מאוד בלילות. מבחינת הצרכים הצה"ליים לא היה צורך בו ביומיום אלא ובעיקר שימש איחסון לתחמושת, מאוייש במעט אנשי קבע וסדיר, ומאנשי מילואים. חדר האוכל הגדול היה רק עם כמה שולחנות בודדים בהתאם. אולם, באחד הימים הגיעו משאיות ארוכות שפרקו שולחנות וכסאות רבים, ובינתיים התגנבה שמועה שבערב תיערך מסיבת חנוכה. הכל מתחיל להיות ערוך, ושוב לפנות ערב מגיעות משאיות עם מאות חיילים, כך שחדר האוכל אוכלס עד אפס מקום. כדרכי בקודש נחבאתי אל הכלים, ישבתי אי שם בצד. המפקד נכנס, פתח את הערב, ואמר: "ערב טוב, חג שמח ובתיאבון". אוכלים שותים וזהו, זה מה שנקרא חג אורים שמח. רס"ר הבסיס לא השלים עם המצב, מיד תפס את הרמקול וקרא: "איפה הדתי שלנו?!", חיפש אותי ומצא, מיד אמר: "תבוא להדליק נרות, הכנתי חנוכיה". קמתי להדליק, כל החיילים נעמדו על רגליהם מבלי שאף אחד ביקש מהם, וכאשר ברכתי - מי שהיה לו מי שהיה לו כומתה או מפית הניח כיסוי לראשו, וענו אמן בצוותא ובנעימה. המשכתי לשיר "הנרות הללו", וכולם הצטרפו ושרו. סיימתי, המפקד קרא לי, ואמר: "כל הכבוד לך". פגנתי בחזרה, "בהצלחה בתפקיד". המפקד: "בבקשה, תישא דברים מעיין היום". סיימתי. המפקד נאלץ לעזוב, שאלתי האם אוכל להצטרף אתו טרמפ לנסיעה. בדרך הייתה הזדמנות לפרגן לו שהוא קצין מעולה שרואה לנכון לדבר עם החיילים על ערך הימים האלה. ותגובתו, "אני מצדיק אותך, אבל אף אחד עד היום לא דיבר אתנו על הנושא הזה כלל, אלא רק נתנו לנו הכשרה צבאית גרידא". נזכרתי, שח"כ לשעבר גאולה כהן ז"ל ראינה באותם ימים אחר מלחמת ששת

- המרכז העולמי למשפט התורה
- בית מדרש לדיני ממונות
- מכון מש"ה לחקר משנת הרמב"ם
- מכון תורני לחקר מנהגי העדות בישראל
- שיעורי תורה תלמוד תורה וכולל אברכים
- שבתות עיון וירחי כלה
- מפעלים לטיפוח אהבת ישראל וארצו
- קרנות מחקר עידוד וחסד
- ארגון אשת חיל

העלון מוקדש לזכרם של נעמי דר כהן ז"ל ובעלה יחיא מאיר כהן ז"ל תנצב"ה

הרב ד"ר חננאל סרי יצ"ו

הימנו, (ג,ב), וכנראה שמדבריהם נולד הביטוי המפורסם "קול המון קול ש-די", שמשמעו יש בדעת הציבור אפשרות לשקף את רצון שמים (בדרך כלל), ולכן ראוי להתחשב בדעתם. בלשון חז"ל מצאנו רעיון דומה: "הנח להן לישראל, אם לא נביאים הן, בני נביאים הן" (פסחים סו,א), במשמעות שאומרת, בוא לא נתערב, ותראה שהציבור ימצא את הדרך הראויה ללכת בה.

אם נחזור למעשה שפתחנו בו, נראה שרבי אליעזר פנה להראות לחכמים כיצד ידוע ומפורסם בציבור שעליו ניתן לסמוך שידע מהי ההלכה הנכונה – הלכה כמותו בכל מקום, שהרי לא היה בקי ממנו בדברי חכמים. וכנראה שאכן הציבור הציג עמדה החלטית שלפיה הוא הראוי להיקרא פוסק-הדור! רבי יהושע בא מנגד וטען: אין מקום למושג כזה כשיש בית דין מסודר, בבית הדין מוכרעת ההלכה לפי רוב דעות אפילו בנושאים חמורים ואין דמות שצריך לעמוד דום בפניה גם אם מדובר בגדול שבחכמים. יכול החכם להציע את דבריו בפני חבריו, אולם אם לא ישכנע אותם לא תהיה הלכה כמותו, וכידוע זו דעתו של רבי יהושע היא שהתקבלה בסופו של דבר. (לענין המושג "בת-קול" ראוי לעיין גם במורה הנבוכים (ב,ב), שגם בו נראה שהכוונה לדבר שאינו נסי, אך מאחר ושם מדובר במאורע פרטי ולא ציבורי, התאים יותר לפרשה שם כהנחיה שמקורה בהבזק רעיוני או תחושה חזקה).

שונות. להבנת משמעותה במחלוקת שלפנינו ראוי להתבונן במאמר חז"ל אחר שעסק במחלוקת אחרת של חכמים שגם בה התערבה הגמרא במסכת עירובין (יג,ב) מספרת ששלוש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל עד שיצאה בת-קול והכריעה ש"אלו ואלו דברי א-לוהים חיים הן, והלכה כבית הלל". הוסיפה הגמרא להסביר מפני מה זכו בית הלל שתיקבע הלכה כמותו? מפני שנוחים ועלובין היו והיו מציגים לשואליהם גם את עמדת בית שמאי ואפילו מקדימים להציה לפני הצגת עמדתם שלהם.

משמעות הסבר זה היא, שחכמי בית הלל היו נוחים יותר לציבור, ועובדה זו היא שהשפיעה על כך שהוכרעה הלכה כמותם. שיקול זה נראה מוזר ולא ענייני, אלא שהוא אפשרי. כשמחלוקת לא מוכרעת ושני הצדדים מפרשים כאנשי תורה רציניים, יתכן וההכרעה בסופו של דבר תהיה לפי הציבור שבדרך כלל מעדיף את הפוסק שדרכו נוחה ומתחשבת יותר בצרכיו. אולם גם אם זו כוונת הגמרא, עדיין לא ברור מדוע מתארים חז"ל דרך הכרעה זו כבת-קול שיוצאת ומכריזה? במקרה מצאנו שהעברת קול במחנה (שמות לה,ו) משמעותה הודעה על ידי שליחים. גם בלשון חז"ל מצאנו את הביטוי "יצא עליה קול" (גיטין פט) כשכוונתו לשמועה שהתפרסמה בציבור (בצורה דומה ביאר הרמב"ם את "בת קול" במשנה (ביבמות טז,ה) כדיבור של אדם שלא התבררה זהותו). חז"ל במסכת אבות לימדו שאדם שרוח הבריות נוחה הימנו, גם רוח המקום נוחה

אגדתא ופירושה (ב)

בפעם הקודמת הצגנו את סיפור מחלוקתו של רבי אליעזר הגדול עם חכמים על תנורו של עכנאי, את הניסים שעשה רבי אליעזר לפי תיאור הגמרא וסירובם של חכמים לראות בהם ראיה עניינית. התחקינו אחר מידותיו המיוחדות של רבי אליעזר במקומות אחרים, ועל פיהם הצענו הסבר לאירועים שהתרחשו שם מבלי שיהיה צורך לערב אירועים שאינם טבעיים. השארנו לפעם זו את ראיתו האחרונה של רבי אליעזר - אמר להם: "אם הלכה כמותי מן השמים יוכיחו". יצאתה בת קול ואמרה: "מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום", עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: "לא בשמים היא" (דברים ל, יב)... אין אנו משגיחין בבית קול, שכבר כתבת בהר סיני בתורה: "אחרי רבים להטות" (שמות כג,ב)! ראיתו של רבי אליעזר נראית במבט ראשון כסיוע מוחץ שאמור היה לסיים את הדין לטובתו.

מדחייתו של סיוע זה רצו רבים להוכיח שחכמים קובעים את ההלכה לפי ראות עיניהם ואינם מתחשבים באמת המוחלטת, שהרי כאן גם מול הוכחה משמים חכמים לא אזז מעמדתם. אולם גם כאן הסקת המסקנה מאותו מעשה טעונה תחילה בדיקה - האם אנחנו אכן מבינים את המושג "בת-קול" במשמעותו הנכונה. המובן הפשוט של "בת-קול" נראה כמכוון לקול היוצא משמים, נס גלוי שהוא תופעה שאיננו מכירים כמותה בחיי היום יום. אולם אם נעקוב בדברי חז"ל נראה שמילה זו שימשה אצלם בכמה משמעויות

כוס ברכות ואיחולים

לידידנו הסבא והסבתא משה חמדי ורעייתו נאוה מנב"ת והרב מנחם שוקר ורעייתו פנינה מנב"ת בהיכנס נכדם הראל נ"י בנם של דביר ושלומית בבריתו של אברהם אבינו

עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם

כוס ברכה והודאה לידידנו רב פעלים הרב עידו פכטר ה"ו ונווט ביתו דפנה מנב"ת רב קהילת ישראל הצעיר בנתניה בהולדת בנו איתן יוסף נ"י יהי רצון שתזכו לגדלו בנחת לתורה, מצוות, חופה ומעשים טובים מאחלים: מערכת אור ההליכות

בצער רב וביגון קודר, ובתדהמה, שמענו את בשורת איוב, שחברנו, עמיתנו הגדול והדגול הגאון הרב שלמה שלוש זצ"ל רבה של חיפה וראב"ד, וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל נתבקש לשיבה של מעלה. הוא השתתף עמנו בכנסים העולמיים למשפט התורה, ונשא דברים הלכתיים ומלומדים מאוד, שנכתבו בקבצים של "שערי צדק". חבל חבל על דאבדין ולא משתכחין. מי יתן לנו חליפתו, מי יתן לנו תמורתו.

הי ינחם נחמה שלמה את אשתו הרבנית תבלחאו"ט, ואת בני ביתו, את אחיו, את אחותו הגב' יפלא מנב"ת, ולא יוסיפו לדאבה עוד, ובכלל אבלי ציון וירושלים ינוחמו. תנצב"ה

העלון מוקדש לזכר נפש החבור החשוב, עלם חמודות, איש החסד, אהוב על הבריות, דבק במסורת אבות עווד חמדי נע"ג בן אברהם ואהובה חמדי ה"ו שנסתלק מאתנו בחטף והשיב נשמתו ליוצא בו' בכסלו תשע"ב והוא בן ח"י שנים. זכות מעשיו תעמיד לפנינו לנצח את דמותו. יהי זכרו ברוך.

אנו שמחים להודיע על קיום "ירחי כלה חורף" בהשתתפות:

מירד הרה"ג ריצון ערוסי שליט"א

רבה של קרית אונו, חבר מועצת הרה"ר לישראל ויו"ר הליכות עם ישראל

בנושא: שמיטה הלכה למעשה

שיתקיים אי"ה מיום רביעי ועד מוצש"ק כ"ה - כ"ח כסלו תשע"ה (17-20.12.14) במלון "ענבר ערד"

המחיר לזוג 2480 ₪

- * ישתתפו רבנים ומרצים נוספים
- * תוכנית תורנית עשירה ומגוונת
- * בשר גלאט בהכשר הרב מחפוד
- * משגיח צמוד
- * בריכה מחוממת
- * טיול בליווי מדריך באזור ים המלח

ניתן לשלם ב-3 תשלומים

לפרטים והרשמה: דניאל 054-6729040, 054-7260002

הכנס השנתי העולמי

לדיני ממונות ה - 24

בנושא: השחיתות הציבורית בהלכה ובמשפט

יתקיים אי"ה בימים רביעי ועד מוצש"ק ב' - ה' טבת תשע"ה (24-27 דצמבר 2014) במלון "רמדה" בירושלים.

בהשתתפות נשיא המדינה מר ראובן ריבלין

לפרטים: משרד העמותה 03-5340819

העדיף נר הבדלה קודם לנר חנוכה? ביחוד שאין זה משנה כל כך ויש מנהגים לכאן ולכאן, ונראה לענ"ד שעדיף להקדים נרות חנוכה בשביל להרוויח את זמן ההדלקה עפ"י רבנו. האם גם הרב מורה לנהוג כך?

ת: תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם, ולכן נר הבדלה קודם. וההבדלה אינה נמשכת מס' דקות, אלא דקה עד שתי דקות. ברכת הגפן וברכת ההבדלה, זה העיקר. אם בירך בשמים ומאורי האש, כמה זמן נמשך?!

הזמן אינו כ- 35 דקות, אלא כ- 45-50 דקות. כך עולה מדברי הגאונים ולזה כיוון רבינו, בכתבו או יותר.

ש: כת"ח אשאל, מדוע אין אנו מחשיבים את כל א"י, כולל הערבה על אילת ורמת הגולן, כשטח שבו כל מה שגודל קדוש בקדושת שביעית? רבנו כתב שכל כיבוש ע"י עם ישראל, השטח הנכבש דינו כא"י (תרומות א,ב).

ת: אכן יש דעה כזו בהלכה. לענ"ד רק כשמלכות ישראל (ונצא מתוך הנחה שממלכת ישראל נבחרת יש לה מעמד של מלכות), מחליטה לשלוח את צבא ישראל כדי לכבוש שטח, אז יש לאותו שטח דין א"י, אבל לא כשצבא ישראל נשלח רק למלחמת מגן.

צא וראה, כמה אנו מתייסרים בגלל שלא סיפחנו את השטחים ששוחררו במלחמת ששת הימים, כי הם נחשבים ככבושים, וכערוכות לשם תהליך שלום, שבו יוחזרו. וד"ל.

ש: 1. יש לי בגינתי מספר אדניות (כולם עם נקבים לייצאת המים, אך אינם על הרצפה, אלא על מעמדים או אבנים שמפרידים אותם מהרצפה או תלויות על הגדר). באדניות ישנם פרחי יו. מה דינם לגבי שמיטה? (לגבי השקיה, גיזום, דישון, ואוף שתילה של פרחי נוי חדשים באדניות מנותקות כאלו?)

ש: 2. כסוכן, בנוסף לאדניות הקטנות הנ"ל, יש לי אדנית גדולה שמאן (ללומר בנו על הרצפה קיר אבנים ובתוך חומת האבנים הזו ישנם פרחי נוי בלבד). גודל האדנית הבנויה היא כמטר וחוב, על כ-3 מטר אורך, וכחצי מטר עומק לערך.

האם לאדנית זו יש מצע מנותק?

ת: 1. גם בעציץ שאינו נקוב, אסור מדרבנן, לזרוע או לשתול בשביעית, וכן לא לגזם, ולא לדשן.

אלא מותר לקיים את הצמחים ע"י השקאה חיונית, ודישון לסילוק מזיקים, כמו הדברה וכיו"ב. והוא הדין לאדניות שתיארת.

ש: 2. אם היא על משטח בטון, הרי היא כעציץ שאינו נקוב, ודינה כנ"ל. ורק אם אדנית זו היא בבית, יש מתירים לעבוד העבודות הנדרשות כפי שכתבת בשאלה 1 לעיל.

מתגיידים, בכך אתה צודק, שיש צורך לפתור העניין בהידברות ובמציאת פתרון הולם ולא בדרך סוקציית.

ש: 1. מהו הזמן הנכון להדלקת נרות חנוכה? 2. האם הרב מסכים עם סברת הרב אליעזר מלמד שכתב כי כיום המונח "עד שתכלה רגל מן השוק" אינו מדבר על עד חצי שעה מזמן השקיעה/צה"ל אלא עד אזור שעה שמונה בערב - ועיינו הרואות... ואם כך לכתחילה יכול להדליק עד אז? מה דעת הרב בעניין?

ש: 3. לאדם שנמצא עד שעה שבע עבודתו והתעלם מסברת הרב מלמד, האם עדיף שידליק בשקיעה/צה"ל כבעבודה מנורת שלו ויכוון להוציא את אשתו וילדיו אשר בבית או שעדיף שאישתו תדליק בזמן זה בבית ותכוון להוציא ידיו חובה?

ש: 4. מה דעת הרב בעניין ברכת הראייה, האם לברך כשוראה נרות חנוכה? מה הדין שכבר הדליק בביתו ויכול שבדרכו יראה נרות רבים - האם יברך כל פעם?

ת: 1. כדי חצי שעה או יותר מתחילת השקיעה, משעה 16:40.

ש: 2. זה לא עניין אם אני מסכים עמו, כי הוראתו מושתתת על מפרשים ופוסקים שונים. אני מתייחס לשיטת רבנו, וזו סבורה, שריגאל דתרמודאי האמור בגמרא, הוא ציון הזמן המדויק, כדי שלא להקדים ולא לאחור, ולא משום שאז הייתה אפשרות לפרסם את הנס בגלל התרמודאים וכיוצא בהם.

ש: 3. עדיף שאשתו או ילדיו הגדולים ידליקו בבית בזמן, ובכך הוא יוצא ידי חובה, אבל יציע לחבריו במקום עבודתו, שידליקו נר חנוכה, כל הללו שאין להם מי שידליק עליהם בביתם, וכן גם הוא יד יד חובה, על הדין המצריך להדליק גם בצד השני של הבית מפני הרואים.

ש: 4. לדעת רבנו, אם הדליק בביתו ובירך על הנסים, בכך הוא פוטר כל ראייה שיראה בתוך החצי שעה. אולם אם הדליק במקום בודד, ולא עלה על דעתו שיראה עוד נרות חנוכה, הרי כשיצא ויראה נר חנוכה בתוך החצי שעה, חוזר ומברך שעשה נסים. וכן אם נסע לביתו, והגיע זמן, וטרם הגיע לביתו, ובינתים הוא ראה נר חנוכה, מברך שעשה, וכשיגיע לביתו לא יברך שעשה, רק בני ביתו יברכו.

ש: יש מהתימנים הנוהגים להדליק נר חנוכה לפני נר הבדלה ויש הנוהגים להדליק נר הבדלה לפני נר חנוכה (לדעת, גם הרב רצאבי וגם הרב קורח הזכירו את שני המנהגים). ראיתי בספר מועדי משה שכתב להדליק נר הבדלה לפני. הדבר קצת תמוה בעיני, שהרילפי הרמב"ם זמן ההדלקה בכל יום הוא בשקיעה עד 35 דקות שזה יוצא עד צאת הכוכבים ומעט אחר. יוצא שאם מתפללים תפילת ערבית מוקדם במצו"ש שיושר הולכים להדליק נר חנוכה, אפשר עוד להספיק את זמן ההדלקה, ואם נבדיל קודם, זה מסעכב כמאד דקות יקרות. מה הסיבה היא אם כן

ש: בחנוכה יש הצעות רבות לנופש מיוחד לציבור דתי ובמחירם סבירים, דבר שלא מתאפשר לנו תמיד בתקופת הקיץ. בדקתי בארגון המציע את הנופש לגבי הדלקת החנוכה ונמסר לי שניתן להדליק רק בלובי של המלון בהדלקה ציבורית (אפשר להביא חנוכה מהבית אך להדליק במקום הציבורי) האם זה בסדר מבחינה הלכתית? אנתנו ספרדים.

ת: כן. הדבר אפשרי. ובלבד שההדלקה בלובי תהיה לכיוון רשות הרבים, ולא מעל לעשרה מטרים מן הקרקע.

ש: השבוע יהיו אצלי אורחים בשעה 20:00, אני חי עם אשתי כדאי לחכות ולא להדליק נרות חנוכה בזמן על מנת שנדליק עם האורחים המרובים שיתארחו אצלי ואז נגיד שפרסום הסני יותר חשוב (ראוי לציין שאני גר בדירה פנימית שרק אני ואשתי רואים את החנוכה), או שמא שהדלקה בזמנה חשובה טפי, ולכן צריך להדליק בזמנה, רק אני ואשתי?

ת: עליך להדליק בזמן בשעה 16:40. וכשיבואו אורחין ואם הם לא הדליקו, ואם ירצו להדליק בביתך, יוכלו להדליק, כדן דיעבד לפי השו"ע, אם הם פוסקים כהשו"ע.

ש: 1. לעניין הדלקת נרות חנוכה, בחור ישיבה שנמצא בפנימיה - האם סמוך על שולחן אביו או על שולחן ראש הישיבה שהרי אין תשלום על הלימוד או על התנאים בישיבה, שהרי הכל חלים מרגע ההגעה ועד רגע העזיבה?

ש: 2. האם צריך לתת פרוטה על מנת להשתתף עם אחר בהדלקת? ההדלקה נעשית בברכה במידה ואנני מדליק בישיבה?

ש: 3. בנופש תורני גאון ירחי כלה שנופל בחנוכה האם צריך להביא חנוכה? יש חדרים נפרדים לכל איש וביתו, יש חשש שמא אנשי המלון יאסרו.

ש: 4. מה לגבי הממשלה שרוצה להטיל סנקציות כלכליות ופוליטיות למוסדי התורה? זוהי המסדה הרוחנית, בדיוק מה שאנו חוגגים את הנס בחג זה שניצלנו מהגזירות של היוונים והמתיונים!

ת: 1. למרות זאת הוא נחשב לסמוך על שולחן אביו, שהרי עיקר הוצאות קימו, לבוש והוצאות שונות ומדור, בשבתות ובמועדי ישראל ובחופשות הוא בבית.

ש: 2. אם מדליקים עליו בבית - פטור, וחייב בישיבה רק מפני הרואים, אך מאחר ובישיבה מדליקים הללו שחייבים להדליק שם, אינו צריך להשתתף בפרוטה.

ש: 3. בדרך כלל בעלי המלון אוסרים להדליק בחדרים, מחשש שריפות, ולכן מדליקים בכניסה למלון.

ש: 4. נדמה לי שכונתם הקנוס רק את הבחורים שעובדים ולא לומדים, והם מתחזים לבחורי ישיבה או לאברכים. ואין ספק, שהנוהגים כך, הם עוברי עברה, ומחללי שם ה'. במיוחד בעת הזאת. וראויים לעונש. אבל אם חלילה יטילו סנקציות על לומדי תורה באמת, רק שאינם

לכו אל יוסף, אשר יאמר לכם תעשו

נחל שלום מורי רבי הרשני להפנות לכבודו שתי שאלות.

ו' תמוז תש"ס
לכבוד הרב יוסף קאפח שליט"א
נחל שלום מורי רבי הרשני להפנות לכבודו שתי שאלות.

א. כפי שידועלו מופיעים לוחות שנה רבים שלא תמיד זמני כניסת יוציא שבת וחג בצורה אחידה. בין[הם] גם לוח קרן בית הלוי, וכן נוצר בלבול רב בקשר לזמני כניסת יוציא שבת וחג.

מסורת מפי אבותי שזמן יציאת שבת וחג לאחר שרואים 3 כוכבים ברקיע - שמים.
מהי דעת הרב בנידון?
ב. וכן גם לגבי חלוקת המברכים בס"ת בשבת, אין אחידות אפילו בתאגידים חדשים וצילומי כתבי יד עתיקים מהיחשובת כבוד הרב.

מוקירו ומכבדו בכלל שלום עירוני רחובות.
כ"ד יוסף קאפח

קוראים נוספים המעוניינים לפרסם תשובות לזיכוי הרבים,
מאת מ"ר הגאון רבי יוסף קאפח זצ"ל
מוזמנים ליצור קשר בטלפון: 054-2443930
או בדוא"ל: orhalichot@gmail.com

כוס של ברכות
לידידנו ר"ח משה וענת טאירי ה"ו
לינושואי ביתם אביטל נגה עם בר"ל אייל ה"ו
שיזכו לבנות בית נאמן לתפארת הוריהם
ולתפארת עם ישראל
מאחלים
מערכת אור ההליכות

אור ההליכות

הליכות עם ישראל
עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה
רח' הרב שלום יצחק הלוי 4 קריית אונו ת.ד. 211, 55100
עורך ראשי: יוסף פרחי
עורכי משנה: אריאל פרחי, שמואל חמדי
חברי המערכת: הרב צפניה ערוסי, אבי חמדי, אביעד רחבי, ישראל רוב
טל': 03-5340819 פקס': 03-5343658
דוא"ל: orhalichot@gmail.com
מספר המערכת של העלון בספרייה הלאומית: 2789255
כתובת התרומות להמשך הפצת העלון: ת.ד. 5042 נתניה